

1

**PANEVĖŽIO JUOZO BALČIKONIO GIMNAZIJA
PANEVĖŽIO KRAŠTOTYROS MUZIEJUS
PANEVĖŽIO BENDRUOMENĖ "SENAMIESTIETIS"
PANEVĖŽIO APSKRITIES GABRIELĖS PETKEVICAITĖS-BITĖS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA
PANEVĖŽIO PREKYBOS, PRAMONĖS IR AMATŲ RŪMAI**

Panevėžio miesto savivaldybės
merui Vitalijui Satkevičiui

GAUTA
Panevėžio miesto savivaldybės priimamas
12-01-23
Nr. 20-4-18-256
interesantų priėmimo ir informavimo tarnautoja
Margarita Bieliauskaitė

**PRAŠYMAS
DĖL PANEVĖŽIO MIESTO GARBĖS PILIEČIO VARDO SUTEIKIMO
SKULPTORIUI JUOZUI ZIKARUI**

2012 m. sausio 19 d.
Panevėžys

Laisvės skulptūra Panevėžio valstybinės berniukų gimnazijos sporto salėje. Fotografavo J. Zikaro mokinys Stasys Variakojis, 1921?

Panevėžiečiai pagrįstai didžiuojasi, kad pirmasis profesionalus skulptorius lietuvis yra neatsiejamai susijęs su mūsų miestu. Juozas Zikaras gimė 1881 m. Paliukų kaime, Pajstrio apylinkėse, Panevėžio apskrityje. 1916 m. baigė Peterburgo dailės akademiją, 1919–1929 m. dirbo dailės mokytoju Panevėžio valstybinėje berniukų gimnazijoje ir gyveno Panevėžyje.

1929 m. pradėjo dėstytojauti Kauno meno mokykloje ir joje dirbo iki savo tragiškos mirties 1944 m.

Gyvendamas Panevėžyje skulptorius sukūrė daugelį Nepriklausomos Lietuvos simboliais tapusių meno kūrinių: Laisvės statulą (jos kopija puošia pagrindinę Lietuvos Prezidentūros reprezentacinę salę, 1921), Knygnešio skulptūrą Kauno karo muziejaus sodelyje (1939), Lietuvos Respublikos monetas, daugelio iškilų valstybės ir visuomenės veikėjų biustus ir bareljefus.

Panevėžio Katedros centrinė pagrindinio altoriaus skulptūra „Kristus Karalius“ (1926) ir „Atlantų“ (1931) skulptūros buvusio Lietuvos valstybinio banko Panevėžio skyriuje – tai skulptoriaus darbai, iki šiol puošiantys miestą. Gyvendamas Panevėžyje J. Zikaras įamžino iškiliausius lietuvių nacionalinio atgimimo veikėjus J. Basanavičių (1925) bei V. Kudirką (1924) – sukūrė jų biustus. Taip pat Panevėžyje gimė žymių asmenybių skulptūriniai portretai: Vydūno (1922), J. Šliūpo (1922), vyskupo K. Paštaro (1927), Maironio (1928), Jonušo Radvilos (1928), bendradarbių mokytojų – M. Grigonio, E. Jasinskaitės, Z. Skirgailos ir kt. Čia gimė kompozicijos „Bedarbis“, „Be vietos“ (1926), „Ant vieškelio“, „Prie valstybės lovio“ (1928), „Jūratė ir Kastytis“ (1922), „Sapnas“, „Lietuvaitė“ (1923), „Skausmas“ (1924), „Svajonė“, „Sūnus palaidūnas“ (1926), audringą polemiką sukėlusį „Moderniška Madona“ ir kitos.

Be to, J. Zikaras sukūrė skulptūras „Mąstytojas“ (1910), „Motina“ (1916), Šv. Petro ir Povilo skulptūras Pajstrio bažnyčioje (1919), Laisvės paminklo Panevėžio mieste projektą (1926), M. K. Čiurlionio antkapinį paminklą Rasų kapinėse Vilniuje (1931). S. Daukanto biustą. Jam priklauso A. Smetonos ir daugelio kitų žymių žmonių bareljefai, Vytauto Didžiojo, vyskupo Merkelio Giedraičio, J. Tumo-Vaižganto atminimo medaliai, Lietuvos nepriklausomybės jubiliejinis medalis (1928).

Juozas Zikaras yra XX a. pirmosios pusės Lietuvos meno klasikas. Kartu jo darbai nėra sustingę, jis sekė meno raidą ir norėjo bei sugebėjo kūriniams suteikti ir modernistinę formą. Skulptorius emociškai taikliai atsiliepė į visuomenės gyvenimo aktualijas, jo kūriniai formavo ir formuoja lietuvių pilietinius ir tautinius jausmus. Taip pat J. Zikaras yra vienas iš tarpukario dailininkų kartos mokytojų ir ugdytojų.

Juozas Zikaras ir šiuo metu yra vienas geriausiai žinomų panevėžiečių, reprezentuojančių mūsų miestą ir formuojančių panevėžiečių tapatybę. Tai asmenybė, kuria mes galime pagrįstai didžiuotis. Todėl prašome gerbiamą Panevėžio miesto savivaldybės merą, atsižvelgiant į Juozo Zikaro nuopelnus miestui ir Lietuvai, pasiūlyti Panevėžio miesto tarybai suteikti skulptoriui Juozui Zikarui Panevėžio miesto garbės piliečio vardą.

Panevėžio Juozo Balčikonio
gimnazijos direktorius

Raimondas Dambrauskas

Panevėžio kraštotyros
muziejaus direktorius

Arūnas Astramskas

Panevėžio bendruomenė
"Senamiestietis"

Liudvika Knizikevičienė

Panevėžio apskrities
Gabrielės Petkevičaitės- Bitės
viešoji biblioteka

Rima Maselytė

Panevėžio prekybos,
pramonės ir amatų rūmai

Visvaldas Matkevičius

PANEVĖŽIO MIESTO TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL PANEVĖŽIO MIESTO GARBĖS PILIEČIO VARDŲ SUTEIKIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO IR SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2006 M. LIEPOS 27 D. SPRENDIMO NR. 1-51-2 1 PUNKTO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS

2008 m. kovo 6 d. Nr. 1-15-3

Panevėžys

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 17 straipsnio 34 punktu, Panevėžio miesto savivaldybės taryba nusprendžia:

1. Patvirtinti Panevėžio miesto garbės piliečio vardo suteikimo nuostatus (pridedama).
2. Pripažinti netekusiu galios Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2006 m. liepos 27 d. sprendimo Nr. 1-51-2 „Dėl Panevėžio miesto garbės piliečio vardo suteikimo nuostatų patvirtinimo ir savivaldybės Tarybos 2003 m. lapkričio 27 d. sprendimo Nr.1-10-21 „Dėl Panevėžio miesto garbės piliečio vardo nuostatų patvirtinimo ir Panevėžio miesto tarybos sprendimų 1999 m. vasario 11 d. Nr.21-5 ir 1999 m. liepos 8 d. Nr.24-2 pripažinimo netekusiais galios“ 1 punkto pripažinimo netekusiu galios“ 1 punktą.

Savivaldybės meras

Vitas Matuzas

PATVIRTINTA

Panevėžio miesto savivaldybės tarybos

2008 m. kovo 6 d. sprendimu Nr. 1-15-3

PANEVĖŽIO MIESTO GARBĖS PILIEČIO VARDŲ SUTEIKIMO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Panevėžio miesto garbės piliečio vardas suteikiamas už nuopelnus Panevėžiui ir miesto vardo garsinimą šalyje ir pasaulyje.
2. Garbės piliečio vardas gali būti suteikiamas asmenims ir po mirties. Jei garbės piliečio dokumentų negalima įteikti dėl garbės piliečio mirties, jie įteikiami šeimai.
3. Garbės piliečio vardas gali būti suteiktas Lietuvos ir kitų Europos Sąjungos valstybių piliečiams ir asmenims, nuolat gyvenantiems valstybėje ES narėje, taip pat asmenims, kuriems neterminuotai išsaugoma teisė į Lietuvos Respublikos pilietybę (iki 1940 m. birželio 15 d. turėjusiems Lietuvos pilietybę, jų vaikams, vaikaičiams ir provaikaičiams (jeigu šie asmenys, jų vaikai, vaikaičiai ar provaikaičiai nerepatrijavo) bei lietuvių kilmės asmenims, gyvenantiems kitose valstybėse).
4. Garbės piliečio vardas tam pačiam asmeniui suteikiamas tik vieną kartą.

II. GARBĖS PILIEČIO VARDŲ SUTEIKIMO TVARKA

5. Garbės piliečio vardą suteikia Panevėžio miesto savivaldybės taryba.
6. Siūlymai dėl garbės piliečio vardo suteikimo pateikiami raštu Savivaldybės merui.
7. Siūlymus dėl garbės piliečio vardo suteikimo gali teikti visuomeninės organizacijos, įstaigos, įmonės ir pavieniai asmenys.
8. Siūlant kandidatą pateikiami šie dokumentai:
 - 8.1. teikėjo prašymas;

8.2. siūlomo kandidato gyvenimo aprašymas;

8.3. siūlomo kandidato darbų ir nuopelnų Panevėžiui aprašas;

8.4. ankstesni apdovanojimai, įvertinimai (nurodomi metai).

9. Siūlomą kandidatūrą Savivaldybės meras teikia svarstyti komisijai, sudarytai iš savivaldybės Tarybos narių. Komisijos teikimu Savivaldybės administracijos kanceliarija rengia Tarybos sprendimo dėl garbės piliečio vardo suteikimo projektą.

10. Savivaldybės Taryba sprendimą dėl garbės piliečio vardo suteikimo priima ne mažiau kaip 2/3 visų savivaldybės Tarybos narių balsų.

III. APDOVANOJIMO ŽENKLAI IR JŲ SUTEIKIMO TVARKA

11. Tarybai priėmus sprendimą dėl garbės piliečio vardo suteikimo, Savivaldybės administracijos Kultūros ir meno skyrius organizuoja iškilmingą garbės piliečio apdovanojimo įteikimą.

12. Garbės piliečiui įteikiamas specialus ženklas, šio vardo suteikimo dokumentas ir vienkartinė piniginė (5 MMA) išmoka.

13. Savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyrius rūpinasi garbės piliečio apdovanojimo ženklo pagaminimu.

14. Garbės piliečio apdovanojimo ženklas įteikiamas Miesto gimtadienio renginių metu (rugsėjo mėn.), ypatingais atvejais gali būti apdovanojama kitu laiku.

15. Garbės piliečio vardas įrašomas į Garbės piliečių knygą, kuri saugoma Savivaldybėje.

IV. GARBĖS PILIEČIO TEISĖS

16. Garbės pilietis turi teisę:

16.1. dalyvauti ir pasisakyti savivaldybės Tarybos posėdžiuose;

16.2. dalyvauti visuose Savivaldybės rengiamuose oficialiuose renginiuose.

16.3. turėti galimybę nemokamai lankytis visuose Savivaldybei priklausančių įstaigų organizuojamuose renginiuose.

V. GARBĖS PILIEČIO ATMINIMO PAGERBIMAS

17. Garbės pilietis, artimiesiems sutikus, laidojamas Savivaldybės lėšomis. Tokiu atveju laidotuves organizuoja Savivaldybės mero potvarkiu sudaryta komisija.

18. Garbės piliečio atminimui įamžinti po mirties ant pastato, labiausiai susijusio su garbės piliečio gyvenimu ar veikla Panevėžyje, suderinus su savininku, atidengiama memorialinė lenta arba pasirenkamas kitas įamžinimo būdas (garbės piliečio vardu pavadinama miesto gatvė, aikštė, skveras ar įstaiga). Lėšos šiam tikslui numatomos Savivaldybės valdymo tobulinimo programoje.

19. Architektūros ir urbanistikos skyrius rūpinasi garbės piliečio įamžinimu (memorialinės lentos pagaminimu, užrašu ir kt.).

**PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS
TARYBA**

**PANEVĖŽIO MIESTO GARBĖS PILIEČIO VARDŲ SUTEIKIMO KOMISIJOS
POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

2012 m. gegužės 28 d. Nr. 1
Panevėžys

Posėdis įvyko 2012 m. gegužės 28 d. 15.00 val.

1. SVARSTYTA. Panevėžio miesto garbės piliečio vardo suteikimas skulptoriaus Juozui Zikarui, fotomenininkui Algimantui Aleksandravičiui.

NUTARTA:

1. Pritarti siūlymui suteikti Panevėžio miesto garbės piliečio vardą skulptoriui Juozui Zikarui.
2. Pavesti Savivaldybės administracijai rengti Tarybos sprendimo dėl Panevėžio miesto garbės piliečio vardo suteikimo Juozui Zikarui projektą.
3. Rekomenduoti Savivaldybės administracijai iš Savivaldybės biudžeto skirti lėšų garbės piliečio apdovanojimo ženklo pagaminimui.

Posėdžio pirmininkė

Regina Eitmonė

Posėdžio sekretorė

Daiva Breivienė

Išrašas

Tikra

Tarybos sekretoriato vyriausioji dokumentų valdymo specialistė

Toma Bėndžienė

2012-06-06

